

רע"פ 4628/17 - סאלח אלטלאקה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4628/17

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקש: סאלח אלטלאקה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים: א' טל (נשיא), ז' בוסתן, נ' בכור), מיום 7.5.2017, בעפ"ג 6319-01-17 בוסתן, נ' בכור), מיום 7.5.2017, בעפ"ג 6319-01-17

בשם המבקש: עו"ד ציקי פלדמן
בשם המשיבה: עו"ד תומר סגלוביץ

החלטה

בקשה זו הועברה זה עתה לטיפול.

1. במסגרת הבקשה מתבקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים: א' טל (נשיא), ז' בוסתן, נ' בכור), מיום 7.5.2017, בעפ"ג 6319-01-17, במסגרתו התקבל ערעורה של המשיבה על קולת העונש אשר הושת על המבקש בגזר דינו של בית משפט השלום ברמלה (כב' השופט ע' קובו), מיום 20.11.2016 בת"פ 56522-07-15, כך שרכיב עונש המאסר שנגזר על המבקש הוחמר מ-6 חודשי מאסר בפועל

עמוד 1

לשנת מאסר בפועל, בעוד יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 28.7.2015 הוגש לבית משפט השלום כתב אישום נגד המבקש המייחס לו עבירה של הסעת שישה או יותר שוהים שלא כדין, לפי סעיף 12א(ג)(1)(א)(ב) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, ועבירה של נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.8.2014, באזור כרם בן שמן, הסיע המבקש שישה תושבי האזור אשר לא היה בידם אישור כניסה או שהייה כחוק בישראל. במהלך הנסיעה הבחין המבקש בשוטרים שהיו במקום והחל לסטות מהנתיב בו נסע. השוטרים קראו למבקש לעצור בצד הדרך אך הוא לא שעה להוראותיהם וסירב לעצור, עד שלבסוף עצר בשולי הכביש. בעת תפיסתו סברו השוטרים כי עיניו של המבקש אדומות ונפוחות, ולפיכך התבקש לבצע בדיקת שתן, אך הוא סירב לעשות כן. ביום 24.1.2016, במסגרת הסדר טיעון הורשע המבקש על פי הודאתו במיוחס לו בכתב האישום המתוקן (להלן: כתב האישום הראשון).

3. ביום 15.9.2016, וטרם שמיעת הטיעונים לעונש, הגישה המשיבה לבית משפט השלום בבאר שבע כתב אישום נוסף נגד המבקש (ת"פ 47340-05-16), המייחס לו עבירה של נהיגה פוחזת של כלי רכב, עבירה לפי סעיף 338א(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין ו-כתב האישום השני בהתאמה). על פי עובדות כתב האישום השני, ביום 18.5.2016, הבחינו שוטרים במבקש נוהג בעיר באר שבע בנתיב הנגדי לכיוון הנסיעה כשלצדו אדם נוסף. השוטרים סימנו למבקש לעצור, אך הוא לא שעה לקריאותיהם והחל להימלט. במהלך המרדף איבד המבקש שליטה על רכבו וסטה לעבר המדרכה. רוכב אופניים שרכב באותה העת קרוב למדרכה, נפל ארצה. בהמשך איבד המבקש את השליטה ברכב פעם נוספת והתנגש במעקה בטיחות ובחומת אבנים. כתוצאה מן ההתנגשות התהפך הרכב על צידו, המבקש והנוסע הנוסף נלכדו ברכב, ונדרשה הגעת כוחות הצלה כדי לחלצם ולהעבירם לקבלת טיפול רפואי.

4. ביום 6.10.2016, לבקשת המבקש, התיק מושא כתב האישום השני צורף לתיק מושא כתב האישום הראשון ומיד בסמוך בית משפט השלום הרשיע את המבקש במיוחס לו גם בכתב האישום השני, על פי הודאתו.

5. ביום 20.11.2016 קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם בגין כל אחד מכתבי האישום, ינוע בנסיבות העניין בין שלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לבין 15 חודשי מאסר בפועל. עוד נקבע כי במקרה דנן לא קיימים שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחמים שנקבעו. בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, צוין כי לחובת המבקש עבר פלילי הכולל, בין השאר, הרשעה קודמת בעבירות של חבלה במזיד לרכב, החזקת כלי פריצה לרכב וגניבת רכב, וכן שתי הרשעות בעבירות תעבורה. לזכותו של המבקש נשקלו גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות, הודאתו והחרטה שהביע על מעשיו. לסיכום נקבע כי בגין כתב האישום הראשון יגזרו על המבקש 4 חודשי מאסר בפועל, ובגין כתב האישום השני יגזרו עליו 4 חודשי מאסר בפועל, שירוצו חלקם בחופף וחלקם במצטבר, כך שבסך הכל ירצה המבקש 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נוספים כמפורט בגזר הדין.

6. ביום 3.1.2017 הגישה המשיבה את ערעורה על קולת העונש. במסגרת הערעור נטען, בין היתר, כי שגה בית משפט השלום בכך שלא נתן ביטוי לחומרת העבירות בהן הורשע המבקש והשית עליו עונש הסוטה ממדיניות הענישה הנוהגת והראויה.

7. ביום 7.5.2017 קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המשיבה. עונשו של המבקש הוחמר כך שחלף 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, הוטלו עליו 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל. יתר רכיבי הענישה נותרו בלא שינוי. נקבע כי מתחם הענישה שנקבע לכל אחד מהעונשים מקל מידי, וכי היה על בית משפט השלום לקבוע לכל אחד מכתבי האישום מתחם שנע בין 6 חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר. עוד נקבע כי בית משפט השלום אמנם התייחס לכל השיקולים הנדרשים אך בנסיבות העניין לא העניק להם את המשקל הראוי בקביעת העונש. פסק דין זה הוליד את הבקשה שלפני.

טענות הצדדים

8. לטענת המבקש שגה בית המשפט המחוזי עת שגזר עליו מאסר בפועל בלא שנשלח קודם לכן לקבלת תסקיר שירות המבחן, וזאת חרף בקשתו שהוגשה עובר למועד הדיון בערעור וחרף החלטת בית המשפט כי הבקשה תידון במעמד הדיון. עוד נטען כי בית המשפט המחוזי לא שקל את נסיבותיו האישיות ואת האמור בתסקיר המעצר החיובי בעניינו, וחרג חריגה של ממש ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. כן נטען כי היה על בית המשפט לתת משקל למשך מעצר הבית בו שהה המבקש במסגרת ההליכים המשפטיים נגדו, לצורך ההכרעה בדבר קבלת תסקיר מטעם שירות המבחן. עוד טען המבקש כי הפער הרב בין העונשים שנגזרו עליו בשתי הערכאות מצדיק היעדרות לבקשתו.

9. מנגד טענה המשיבה כי דין הבקשה להידחות, שכן היא אינה מקימה שאלה משפטיות או ציבורית החורגת מעניינו של המבקש. עונשו של המבקש אינו סוטה מרף הענישה הנוהג והמקובל בעבירות דומות וזאת בדגש על כך שחומרת מעשיו נלמדת גם מצירופם של האירועים, קרי, מהתנהגותו העבריינית החוזרת. בתוך כך נטען כי בעודו ממתין לשלב הטיעונים לעונש נושא כתב האישום הראשון, הוא שב וביצע עבירה חמורה נוספת. העונש שהושת עליו ראוי אפוא וזאת גם בשים לב להרשעה קודמת העומדת לחובתו בעבירות של פריצה לרכב, חבלה במזיד לרכב והחזקת כלי פריצה. השאלה באילו מקרים יש להורות על עריכת תסקיר בעניינו של נאשם הוכרעה על ידי המחוקק ונדונה פעמים רבות בפסיקתו של בית משפט זה, ואין בה כדי להצדיק מתן רשות ערעור.

דיון והכרעה

10. לאחר עיון בבקשה, בחומר שצורף לה, ובתגובת המשיבה לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

11. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במשורה, במקרים מיוחדים בלבד אשר בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית, בעלת השלכות החורגות מעניינם הפרטני של הצדדים, או בנסיבות המעוררות חשש כי נגרם למבקש אי-צדק חמור, או עיוות דין (רע"פ 9987/16 אקדסמן נ' מדינת ישראל (19.06.2017); רע"פ 1122/17 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (05.07.2017); רע"פ 3958/17 אלימלך נ' מדינת ישראל (20.6.2017)). הבקשה שלפני אינה נמנית על אותם מקרים חריגים המצדיקים מתן רשות ערעור. היא ממוקדת בעניינו הפרטני של המבקש, ואף לא מצאתי כי קיים חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק.

12. זאת ועוד, הבקשה עוסקת רובה ככולה בחומרת העונש שהושת על המבקש. לעניין זה נקבע לא אחת כי השגה על חומרת העונש אינה מקימה, כשלעצמה, עילה לדיון ב"גלגול שלישי", אלא במקרים חריגים בהם העונש שהושת סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (ראו: רע"פ 2894/17 עלי נ' מדינת ישראל

(15.5.2017); רע"פ 4067/17 אבו קוש נ' מדינת ישראל (14.6.2017)). גם עצם קיומו של פער ענישה בין הערכאה הדיונית לבין ערכאת הערעור – אינו מצדיק, בדרך כלל, מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (ראו למשל: רע"פ 3642/06 כהנים נ' מדינת ישראל (9.5.2006); רע"פ 5809/14 מזרחי נ' מדינת ישראל (25.11.2014); רע"פ 3901/16 דעוף נ' מדינת ישראל (5.6.2016)).

13. בעניינו, בית המשפט המחוזי קבע, וקביעה זו מקובלת עלי, כי קיימת חומרה יתרה בכך שהעבירות מושא כתב האישום השני בוצעו בזמן שהמבקש המתין לגזירת עונשו בגין כתב האישום הראשון. בשים לב לאמור לעיל, לא מצאתי כי בנסיבות המקרה פסק דינו של בית המשפט המחוזי סוטה ממדיניות הענישה הנוהגת. גם אין מדובר בסטייה קיצונית שבעטייה מוצדק ליתן רשות ערעור. די אפוא בטעמים אלו, כשלעצמם, כדי לדחות את הבקשה למתן רשות ערעור.

14. יצוין כי גם לגופם של דברים, דין הבקשה להידחות.

החובה הקמה לבית המשפט בדבר קבלת תסקיר בעניינו של נאשם, טרם גזירת דינו, קבועה בסעיף 38(א) לחוק העונשין, הקובע כי בית המשפט לא יטיל עונש מאסר, שלא על תנאי, אלא לאחר קבלת תסקיר. עם זאת, סעיף 38(ב) לאותו חוק קובע כי שר המשפטים רשאי, באכרזה שתפורסם ברשומות, לסייג, מדי פעם, תחולתו של סעיף קטן (א) לפי סוגי בתי משפט, לפי עבירות, לפי גיל הנאשמים או לפי כל סיווג אחר. שר המשפטים עשה שימוש בסמכותו הנזכרת, וקבע באכרזה דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), התשכ"ד-1964 (להלן: האכרזה), שורה של סייגים לחובה לערוך תסקיר לפני הטלת עונש מאסר בפועל. בין השאר נקבע כי לא קיימת חובה לקבלת תסקיר בעניינו של נאשם ש"ביום ביצוע העבירה מלאו לו 21 שנה" (ראו: סעיף 1(1) לאכרזה; דנ"פ 5753/06 ג'ריס נ' מדינת ישראל (13.7.2006); רע"פ 8884/13 פלוני נ' מדינת ישראל (11.6.2014); רע"פ 8551/15 נבארי נ' מדינת ישראל (15.12.2015)). בשים לב לכך שגילו של המבקש במועד ביצוע העבירות נושא כתב האישום הראשון היה 22, לא הייתה חובה להזמין תסקיר בעניינו וההחלטה בנושא זה הייתה מסורה לשיקול דעתו המלא של בית המשפט. אמנם מוטב היה אילו בית המשפט המחוזי היה נדרש לבקשת באת-כוחו של המבקש ומכריע בה לגופה. אולם בשים לב לחומרת מעשיו של המבקש, ולכך שמדובר בבקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", במכלול העניין לא מצאתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי בעניין זה.

15. גם לא מצאתי ממש בטענותיו של המבקש לעניין אי-התייחסותו של בית המשפט המחוזי לנסיבותיו האישיות, בכללן לסיכויי שיקומו, גילו הצעיר, מניין ימי מעצרו מאחורי סורג ובריא ושהותו בחלופת "מעצר בית" טרם שנגזר דינו. בית המשפט המחוזי היה ער לנסיבותיו של המבקש ולטענותיו. בית המשפט גם נדרש בפסק דינו לאיזון אותו ביצע בית משפט השלום והכריע, בשים לב למכלול הנתונים, כי העונש שנקבע בעניינו של המבקש מקל מידי בנסיבות העניין.

16. נוכח כל האמור לעיל, הבקשה נדחת. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו, ביום 8.5.2018 עד לשעה 10:00 בבית הדרים, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר בטלפונים מס': 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ג בניסן התשע"ח (8.4.2018).

ש ו פ ט
